

katechetický **VĚSTNÍK**

č. 5 Školní rok 2006/07 – leden

OSOBNÍ ŽIVÁ ZKUŠENOST JE NENAHRADITELNÁ

malé zastavení s kardinálem Miloslavem Vlkem, arcibiskupem pražským

Mohl byste se podělit o nějakou vzpomínku z hodin náboženství?

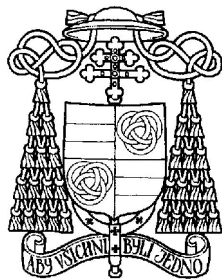
Nás malé kluky nejvíce oslovovala vyprávění o Ježíšovi, o jeho zázracích – např. o utišení bouře na moři nebo ještě více o Zmrtvýchvstalém, který přišel zavřenými dveřmi... Naše dětská duše to přijímala bez jakýchkoliv problémů.

Kdo byl pro vás nejlepším učitelem a proč?

Nejlepším učitelem byl pro nás pan farář, který nás učil náboženství. Nikdy jsem neměl potíže s přijetím čehokoliv, co nám vyprávěl, poněvadž byl radostný a já jsem znal zblízka jeho úžasně obětavý život – žil pro druhé...

Co vám v poslední době udělalo radost?

Byl jsem na vikariátní (děkanátní) konferenci v benešovském vikariátu. Pan vikář pozval jednu mladou maminku tří dětí, která spolu s manželem organizuje setkání mládeže a rodin nejen ve své farnosti či vikariátu, ale v celé oblasti. Vyprávěla kněžím, jak to dělá. Mluvila velmi odborně, ze zkušenosti, s jistotou a přesvědčivostí – a přitom s velkou přirozenou pokorou. Setkávají se na faře u pana vikáře. Zvala kněze, aby se jejich setkávání účastnili. Fungující křesťní, všeobecné kněžství!

Co považujete pro současnou dobu za nejdůležitější?

Být v současném světě, který o Bohu neví a v něj nevěří, svědky Ježíše zmrtvýchvstalého, přítomného a mocně působícího uprostřed církve. To však předpokládá nejprve se s ním setkávat, s jeho „mnohotvárnou živou přítomností“ (viz Konstituci o posvátné liturgii, čl. 7). Advent – to znamená živé Boží přicházení – je zvláštní doba, abychom ta setkávání pilně „nacvičovali“ (pozn. red.: psáno v adventu 2006).

Co byste přál katechetům do jejich služby?

Bohatství darů Ducha Svatého („Až přijde Duch Svatý, budete mi svědky.“ Sk 1,8). A aby tajemství Ježíšova života i církve znali nejdříve z vlastní – osobní živé zkušenosti! (Maš)

OBSAH čísla 5/2006-07Téma: **Církev**

- **Vzděláváme se**
Duch a církev
- **Inspirace pro katechezi**
Maria – Matka církve
- **O křesťanství nejen černě**
Vyrovnání se s minulostí
- **Okénko rodinné katecheze**
Vliv rodiny a důležitost modlitby

PŘÍLOHY:

- **Luštěnky a pracovní listy**
Maria – Matka církve
Cesta tří mudrců
Jednota křesťanů
Chcete být bibliónářem?
- **Kartičky pro mše s dětmi**
2. neděle v mezidobí (C)
až 1. postní (C)
- **Příloha PMDD**
Příprava na 3. celostátní kongres PMDD (4)

VZDĚLÁVÁME SE **Duch a církev*****Duch a Nevěsta volají „Přijď!“***

Duch Boží už od počátku působí ve znamení velmi odvažných a často až neočekávaných kroků. Vznášel se nad propastnou tůní (*Gn 1,1*), uváděl Saula do prorockého vytržení (*1 Sam 10,10*), zmocňoval se proroků, když měli pronášet prorocké slovo (*Iz 48,16*), v době obnovy po babylónském zajetí je Duch více než síla či moc (*Zach 4,6*). Duch sestoupil na Marii společně s mocí Nejvyššího (*Lk 1,35*), Jan káže o *silnějším* než je on sám: tento silnější bude mít „po ruce“ Ducha a oheň, jimiž bude křtít (*Lk 3,16*). Tentýž Duch vedl Ježíše od Jordánu přes poušť až na Golgotu; mezitím Ježíš kolem sebe shromáždil zárodek – společenství, kterému poté, co byl vzkříšen, předává sílu vzkříšení v tomtéž a stále jednom Duchu (*srov. Řím 1,4*). V den Letnic předal sboru apoštolů, v jejichž středu byla též Ježíšova matka Maria, svého Ducha, a tak „spustil loď církve na širé moře“, aby „zajela na hlubinu“. A můžeme sledovat ve Skutcích apoštolských, jak se prostřednictvím díla Ducha otvírají při hlásání evangelia hlubiny či propasti, ukryté či zasypané, které často jen Duch má odvahu objevovat a odhalovat (*srov. 1 Kor 2,6-16*). Ve Zjevení sv. apoštola Jana je Církev ženou, která porodí Mesiáše a která zůstává na zemi, musí dokonce utíkat do pouště, kde ovšem – „na pokraji všech lidských nadějí“ by se chtělo dodat – společně s Duchem nepřestává volat: „Přijď, Pane

Ježíši!“ (*srov. Zj 22,17*). Duch umí vodit Církev po cestách tohoto světa jak v její všeobecnosti, tak také v nejmenších detailech: je jakoby její duší (*srov. LG 8 nebo Dominum et Vivificantem 26*). „Skrze něho Otec oživuje lidi mrtvé hříchem a jednou vzkřísí jejich smrtelná těla“ (*LG 4*). On je zkrátka Duchem života, udržuje život, tryskající do života věčného, jak v každém lidském srdci, tak také v lidstvu jako celku: to vše skrze církev úzce spjatou s Kristem. „Duch stále omlazuje Církev silou evangelia, bez ustání ji obnovuje a přivádí k dokonalému sjednocení se svým snoubencem“ (*LG 4*).

Duch bez těla a Nevěsta bez duše

Již od prvních staletí ovšem byly v církvi „slabé“ názory, které nevěřily, že by Duch byl schopný působit v jedincích a celku, ve svobodně se utvářejícím srdci každého věřícího a *současně* působit též v hierarchii. Byli to pneumatochové (4. až 5. století po Kr.), dále pak řada různých „spirituales“, od 16. století se ve jménu Ducha Svatého vytvářela opozice vůči hierarchii (už za Martina Luthera to byli „blouznivci“, dále pak obecně pietistické pojetí církevní obce apod.).

Obnovené „vtělené“ pojetí církve

A tak snad přišla s II. vatikánským koncilem doba, abychom nechali moc Ducha Svatého – právě v jeho neopakovatelnosti, odvaze a schopnosti vyvádět z egoismu – působit tam, kde církev zůstává věrná svému Pánu: v daru hierarchicky uspořádaného Božího lidu, ve svátostech, v lidských srdcích, která se nechají vést novým zákonem lásky, která ochotně přijímají dary, které posilují „vnitřního člověka“, dále pak přijímají dary – charismata, která jsou „ke společnému růstu“, takže jsou schopni jak jedinci, tak i společenství být svědky Kristova evangelia, být světlem a solí...

K zamyšlení

Ve svém životě se postupně každý učíme rozeznávat působení Ducha Svatého. Čím více mu „přicházíme na chuť“, tím více ho také poznáváme. Jenže od dob osvícenství či idealismu mnohdy těžko rozlišujeme, jaký je rozdíl mezi duchovností a působením Ducha. Duchovnost totiž může být často velmi rozporuplná: můžeme zakoušet období povznesení, ale též období útlumu, pouště, vyprahlosti. Duch nás učí *rozlišovat*, co v našem lidství je opravdu „k životu“, a co je hříchem potměšlé. Jan Pavel II. v encyklice *Dominum et Vivificantem* (1986) věnuje celou 2. kapitolu „Duchu, který usvědčuje ze hříchu“. Duch svým působením nejen že dává „inspiraci“, dává nám chuť do života, smysl života, ale sestupuje ještě hlouběji: tam, kde je člověk zasažen hříchem, tam nás učí volat „vzdechy, které není možné vyslovit“ (Řím 8, 26-27), tam nás učí prosit. Odtamtud společně s celou Církví voláme „Přijď!“ A tak se můžeme zamýšlet, co všechno jsme již působením Ducha rozpoznali: dary vnuknutí, poznání, moudrosti atd., tedy dary k osobnímu růstu; dále dary ke společnému růstu (charismata). Následují také Ducha, když usvědčuje z „hříchu“, když uvádí do *celé pravdy*?

ThLic. Prokop Brož

INSPIRACE PRO KATECHEZI

MLADŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Maria – Matka církve

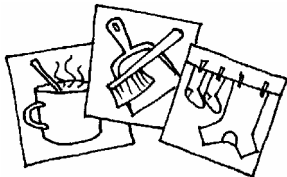
Pomůcky: plášť nebo starý pluviál, plakát a fixy, kartičky s nápisy maminčiných činností.

Vyprávění: Katecheta pozve děti k sobě. Na sobě má velký plášť nebo starý pluviál a začíná vyprávět: „Představme si, že se nacházíme v jednom středověkém městě. A tímto městem utíká muž a stráže jsou mu v patách. Tento muž něco ukradl nebo někomu ublížil. Stráže se k němu přibližují čím dál tím víc. Nakonec se muž octne na náměstí a kruh vojáků kolem něho se pomalu uzavírá. Ještě chvíli a bude chycen. Muž se rozhlíží kolem sebe a ve své blízkosti vidí urozenou dámu, která má na sobě velký plášť. Neváhá a v poslední chvíli se pod tento plášť ukryje.“ Katecheta nyní děti přikryje pláštěm a pokračuje: „Vojáci jenom zasalutovali, poklonili se urozené dámě a muže nechali pod jejím pláštěm.“ Katecheta potom sundá z dětí plášť a zakončí těmito slovy: „Možná se vám tento příběh bude zdát trochu zvláštní. Ale představte si, že v době středověku v některých zemích něco podobného existovalo. Plášť urozené dámy znamenal záchranu pro člověka, který se ocitl v podobných těžkostech jako muž z našeho příběhu. Také proto se někdy Panna Maria znázorňuje s pláštěm, pod který schovává lidi. Znamená to, že jsme pod její ochranou. Ona je naše dobrá maminka, která nás chrání.“

Dynamiky:

- **Co všechno pro nás maminka dělá?**

Katecheta přemýšlí s dětmi nad tím, jak se pro ně maminka obětuje a co všechno pro ně dělá. Katecheta potom řekne: „Vidíme, kolik toho pro nás maminka dělá. Věřím, že jí také nezapomenete poděkovat! A co pro nás dělá Panna Maria?“ ptá se katecheta dětí. „Nezapomínáme jí také poděkovat?“

- **Pantomima**

Děti si vylosují kartičky s jednotlivými činnostmi maminky (praní, vaření, nákup, uklízení...) a pomocí pantomimy mají za úkol tuto činnost předvést. Ostatní děti hádají, o jakou činnost se jedná.

- **Rodina**

Katecheta přinese plakát a fixy. Někdo z dětí namaluje hromadu dárků (balíčky). Úkolem dětí je psát do těchto dárků, co by přály všem rodinám. Katecheta například řekne: „Je tolik věcí, které bychom našim rodinám přáli. Jsou ale také skutečnosti, které se nedají koupit a které jsou daleko vzácnější a cennější než hmotné věci. Co bychom tedy přáli našim rodinám, a nedá se to koupit v žádném obchodě?“ Děti to napíší do dárků (láska, radost, pokoj, zdraví...).

Připravil Petr Havlát

STARŠÍ ŠKOLNÍ VĚK

Maria a církve

Přestože je toto téma pro mladé velmi abstraktní díky mnoha teologickým spekulacím a přestože je vzdálené problémům, které prožívají, má cenu se pokusit jim ho přiblížit. Doporučuji, aby si animátor pro lepší pochopení tématu přečetl články 964-972 Katechismu katolické církve. Následující dva návrhy pro katechezi se snaží představit Marii jako vzor křesťanského života a Marii jako matku církve, a tedy i moji.

- **Maria – vzor života křesťana**

Nejdříve vysvětlíme, že Maria díky tomu, že byla uchráněna prvotního hříchu a že se nedopustila žádného osobního hříchu, má první místo mezi všemi svatými, tj. v celé církvi. Její život bychom mohli jednoduše charakterizovat tím, že byla především ženou víry. Měla důvěru k Bohu Otci i víru v Ježíšovo božství. Nicméně i ona musela o svoji víru bojovat a prožívala různá pokušení. Znovu si připomeňme události z Mariina života tak, jak jsme je měli připraveny pro předchozí katechezi. Tentokrát v nich však budeme hledat, jak se v těchto situacích projevovala Mariina víra. Společně hledáme, jak asi Maria vnitřně prožívala dané situace. Každý může uvést, která situace z Mariina života je mu nejbližší, či která ho nejvíc oslovila.

Na závěr se můžeme pokusit vysvětlit, že Maria není jenom naším vzorem v tom, jak máme žít, ale především v tom, co se s námi stane. Lépe řečeno je předobrazem církve. Tedy tak, jako ona byla vzata do Boží blízkosti, tak i celá církev je předurčena k tomu, aby byla po vzkříšení přijata do Boží slávy.

• Maria – Matka církve

Mladým rozdáme tužky, papír A4. (Je možné pracovat jednotlivě i ve skupinkách.) Poprosíme je, aby si ho přeložili tak, aby jim vznikly tři sloupce. Nejdříve jim zadáme, aby formou brainstormingu napsali všechna slova, která je napadnou v souvislosti se slovem matka. Potom animátor čte heslovitě události ze života Panny Marie a mladí mají za úkol do druhého sloupce psát Mariiny vlastnosti, které je napadají. Jako kostru pro vypracování událostí Mariina života doporučuji mírně rozpracovat tajemství růžence. Rovněž je vhodné s pomocí počítačové konkordance použít jednoduché věty z Písma, ve kterých Maria vystupuje nebo mluví. Tato část vyžaduje dobrou přípravu ze strany vedoucího. Do třetího sloupce píšeme všechny věci, které církev dělá, např.: hlásání evangelia, charita, modlitba, bohoslužba, udělování svátostí. Pak na základě srovnání všech tří sloupců hledáme, kdy a proč má život církve charakteristiku mateřství. Rovněž můžeme rozvinout diskusi na téma: Kdy se církev nechová jako matka, Co by se mělo změnit, aby církev byla více mateřštější, atd.

Připravil Pavel Kafka

PŘÍBĚHŮ NENÍ NIKDY DOST

❖ Maminka Markéta

Don Bosko procházel ulicemi Turína. Mířil k oratoři, kterou se mu podařilo založit pro chudé chlapce. Hlavou mu vířily neveselé myšlenky. Měl starosti. Chlapci ho milovali, ale starat se o ně nebylo jednoduché. „Požádej svou matku,“ radil mu nedávno farář don Cinzano, „budeš mít po boku anděla!“ „Takovou obět' po ní nemohu chtít,“ odporoval mu Don Bosko. „Je jí už 58 let a žije teď šťastně mezi vnoučaty.“ „Nebyla by to její první obět'. Copak nevíš, čeho všeho se musela zříci, než ses stal knězem?“ Na tento rozhovor s donem Cinzanem si teď Don Bosko vzpomněl. Ano, pojedě za maminkou do Becchi!

Matka měla radost z návštěvy syna, ale hned viděla, že má starosti. Přímou se ho zeptala, co ho trápí. „Ach, maminko, jednou jste mi řekla, že nevkočíte do mého domu, když se stanu bohatým. Teď vidíte, že jsem chudý a velmi vás potřebuji. Ne pro své pohodlí, ale pro chudé chlapce, o které se starám. Nechtěla byste jim dělat matku?“ Markéta rychle pochopila situaci. „Když si myslíš, že by se to Pánu líbilo, jsem připravená odejít hned.“ Těmito slovy reagovala na synovu prosbu. Stejně jako Panna Maria přijala Boží výzvu, tak i ona s velkou vírou přijímá tento úkol. Nebyla už mladá a měla za sebou nelehký život vyplněný prací. Věděla dobře, do čeho jde. Do chudých místností na periferii Turína starat se o chlapce, kterými ostatní pohrdali a považovali je za vydědence společnosti. Vařila, prala, zašívala, uklízela, pěstovala zeleninu, dělala všechno, aby chlapcům aspoň trochu nahradila domov. Pro mnohé byla opravdovou maminkou, protože byli úplní sirotci. Její služba nebyla lehká. Dvakrát jí chtěla dokonce vzdát a vrátit se zpátky do Becchi ke svým vnoučatům. Pohled na Ježíšův kříž jí však znovu dodal síly.

Matka Markéta neměla za celý život příležitost, aby se naučila číst a psát. Přesto však dosáhla obdivuhodné moudrosti. Na jejích pedagogické prozíravosti založil Don Bosko celý svůj výchovný systém. Její mateřská přítomnost vtiskla rodinného ducha nejen valdocké oratoři, ale dílu Dona Boska a jeho následovníků vůbec.

Podle: T. Bosco: Maminka Markéta

O KŘESŤANSTVÍ NEJEN ČERNĚ

Vyrovnání se s minulostí

Dějiny lidstva jsou naplněny nejen tím dobrým, co bylo vytvořeno a předáno dalším generacím, ale také mnoha mezinárodními, občanskými a nebo osobními konflikty. Moderní člověk však zůstává bezradný, když se má vyrovnat se zločiny minulosti. Koho a jak potrestat a neporušit přitom spravedlnost, jak napravit škody, jak zabránit recidivě?

Moderní právo zná vlastně jen trest za prokázanou vinu. Jeho odpykáním by mělo být vše napraveno. Co však s „dávnými“ a nebo tzv. promlčenými prohřešky? Veřejnost bezmocně sleduje, jak skuteční viníci unikají spravedlnosti bez známky lítosti. A když ji snad nějak projeví, málokdo jim uvěří. Často pak berou „spravedlnost“ do ruky média. Jejich soudy ovšem nemívají daleko k „honům na čarodějnice“. Stačí, aby označila někoho za podezřelého, a veřejné mínění už dodělá zbytek. Kromě toho někdy politici navrhnu „tlustou čáru“ za minulostí. Ale ani tomuto úmyslu se nevěří pro podezření na „zametání stop“. Nemálo lidí je totiž přesvědčeno, že zlo je neodpuštělné a nepromlčitelné.

Jak se tedy postavit k negativní minulosti? Jak k lidem, kteří (a to také v církvi) kdysi selhali, páchali zlo, a třeba se na to přišlo až později? Jak se zachovat při poukazu na křesťany, kteří kdysi páchali zlo dokonce „ve jménu Božím“? A jak se zachovat k člověku, který nám ublížil a stále žije s námi, blízko...? Má člověk, který se někdy závažně provinil, s tím možnost vůbec něco udělat – a nebo musí do smrti nést „Kainovo znamení“?

Především je potřeba si uvědomit, že soudy hodnotí vnější vinu, a ne svědomí provinilce. Dokud jej tedy neodsoudí, má právo na presumpci nevinu. Kristus nás však vede k tomu, abychom dokázali obvinít sami sebe a nastavili si jako zrcadlo ne to nedokonalé lidské právo, ale Boží slovo a Boží lásku. Tato sebeobžaloba se má uskutečňovat zásadně před Kristem ukřižovaným, odpouštějícím. Boží odpuštění není jakýmsi odšmudláním vin z našich duší, ale uzdravením, doslova vzkříšením ze smrti, do které jsme se dostali pro naše hříchy.

Praxe prvotní církve k tomu dodala z výchovných důvodů jako podmínku ještě pokání. U zvlášť závažných hříchů stanovila, že dotyčný musí nejprve prokázat svou ochotu k obrácení a nápravě škod. Ještě ve spisu *Zakon sudnyj ljudem* připisovaném sv. Cyrilu a Metoději se uvádí, že kajcíník musí např. stát před mší svatou u vchodu do kostela a prosit příchodí o modlitbu a odpuštění. Věřící tímto člověkem určitě nepohrdali, protože tam zítra mohli stát sami. Jejich povinností bylo prosit za něj, odpustit mu a případně mu vypomoci při nápravě jím spáchaného zla. Jak píše apoštol Pavel: „Nechtějte sami odplácet, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: Mně patří pomsta, já sám odplatím, praví Pán.“ (*Řím 12,19*)

Po vykonaném pokání následovalo přijetí kajcíníka biskupem do plného společenství církve a právo přijímat opět všechny svátosti, zejména eucharistii. Tím se teprve udělala tlustá čára za jeho minulostí – přeneseno do dnešní doby. Kdokoli se chce vypořádat se špatnou minulostí, nedokáže to bez Božího odpuštění a bez vykonání pokání stanoveného autoritou církve. Teprve poté může svou minulost světit Ježíši Kristu a unést ji i směrem do budoucnosti, tak jak to dosvědčují svatí kajcíníci (Maří Magdalena, biskup Augustin...).

Odpuštění, pokání a znovupřijetí jsou tedy další z jedinečných myšlenek, které na svět přineslo křesťanství díky Ježíši Kristu. Osvobodilo tak lidstvo od spirály násilí a pomsty, od celoživotního sžíravého svědomí, ale také od pohrdání těmi, kdo zhřešili.

Jiří Kaňa

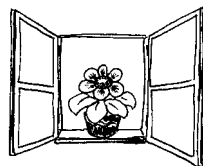
VYLUŠTILI JSTE SPRÁVNĚ?

- ☉ Správné odpovědi **Chcete být bibliionářem:** 1D, 2C, 3D, 4C, 5A, 6B, 7C.
Nápověda „po telefonu“: 1. Podívej se do seznamu knih NZ. – 2. Mk 1,5. – 3. Lk 6,38.
–
4. Dan 6,17. – 5. Ex 2,5. – 6. Mk 15,21. – 7. Job 2,11.
- ☉ **Maria – Matka církve:** MARIA JAKO MATKA CÍRKVE NÁS CHRÁNÍ A VEDE K BOHU. (Slova k doplnění: hřích, Betlém, Judsko, Zdrávas, služebnice.)
- ☉ **Cesta tří mudrců.** Tato pomůcka slouží jako pracovní list k rozvinutí dialogu.
- ☉ **Jednota křesťanů:** VÍRA A KŘEST. (Slova kruhovky: zvonek, svíce, mitra, Maria, štola, okno, kříž, Bible, kostel, oltář.)

OKÉNKO RODINNÉ KATECHEZE

Nešídíme naše děti o Boha?

Vliv rodiny a důležitost modlitby

Rodina má v náboženské výchově dětí naprosto klíčovou. Školka, škola a společenství (farní nebo jiné) staví už jenom na tom, co bylo získáno v rodině. Přátelé a kamarádi mají nepřehlédnutelný vliv ve fázi dospívání, avšak vliv rodičů zůstává hluboko zakořeněn napořád. Děti vnímají, zda je Bůh pro rodiče důležitý, nebo ne. Působení rodičů má ovšem své hranice. Existují i další vlivy, které mohou výchovu rodičů posílit nebo zeslabit. Nezanedbatelný význam mají také média. Průzkumy ukazují, že víra se rozvíjí tam, kde má člověk účast na životě konkrétního společenství věřících.

Pro předávání víry v rodině je nezbytná modlitba. Ta však vlivem změněného životního stylu v současnosti někdy „skřípe“. Životní rytmus se kvůli zaměstnanosti matek a neblahému vlivu televize změnil. Děti musí jít večer co možná nejrychleji do postele, aby matka stihla práci, kterou nezvládla přes den kvůli zaměstnání. Ještě horší variantou je, že děti jsou nechány napospas samy sobě nebo televizi. Matka je nezřídka na celou domácnost sama, úplná rodina začíná být pomalu vzácností. Nepřítomnost otce v rodině – ať už z důvodu rozpadlého nebo neuskutečněného manželství, či z důvodu podnikání – působí velmi negativně na duševní vývoj dítěte. Děti, které vyrůstají bez otce a bez sourozenců, mají dětství chudší na vztahy, což se může nepřímo přenášet i na vztah k Bohu.

Někteří náboženští pedagogové považují za příčinu úpadku modlitby v rodinách úpadek komunikace v obecném slova smyslu. Jestliže v rodině není čas na vzájemný rozhovor o obyčejných věcech, o to více pak mizí duchovní rozhovor. Chceme-li tedy vytvořit přirozené předpoklady pro náboženskou výchovu a modlitbu, musíme si vytvořit prostor k vzájemnému setkání, naslouchání, slavení významných událostí a svátků, ale i k tichu. Dalším přirozeným základem je umění zdravit, prosit a děkovat, ocenit práci druhého, žehnat.

Důležitou roli mohou v náboženské výchově dětí sehrát prarodiče. Ale pozor: babičky by neměly učit děti modlitbu jen jako nějakou magickou říkanku, která se vyslovuje v určité situaci a na určitém místě, a ještě k tomu za odměnu.

Když přemýšlíme o náboženské výchově dětí, je užitečné vzpomenout si na to, jak jsme my sami přijímali víru, co se nám zdálo dobré, a co nás naopak odrazovalo. Pomohou následující otázky:

- Kdo na mne v dětství a dospívání nejvíc zapůsobil, pokud jde o víru?
- Na které důležité situace si v tomto směru vzpomínám?
- Jaké jsou moje nejranější náboženské zážitky? Jaké pocity prožívám, když si na ně zpětně vzpomínám?
- Jak se zrodila moje víra a co bych z ní chtěl předat svým dětem? Co ne?
- Co považuji za nejdůležitější okamžik pro moji víru?
- Jaké znám argumenty *pro* a *proti* náboženské výchově malých dětí?

Tabuizace náboženství v rodině nemá žádný smysl. Názor, že dítě se pro víru rozhodne později samo, je mylný. Od malička s dětmi mluvíme určitým jazykem, a také neříkáme, aby si později vybraly, jakou řečí bude mluvit. Děti mají podíl na řeči rodičů, na jejich zvycích a na všem, co je pro ně důležité. Pokud rodiče dětem cestu k poznání Boha zavřou, bude pro ně rozhodnutí pro víru v budoucnu mnohem těžší.

Zároveň však musí děti cítit svobodu. Některé náboženské skupiny vyžadují od svých členů přísnou poslušnost, uzavírají se do neměnných systémů. Druhým extrémem však je, že rodiče nedají dítěti žádnou pomocnou předlohu a nechají ho, aby si svou cestu a pravidla jednání samo pracně hledalo. Náboženství má proto velký význam pro utváření lidské osobnosti a pochopení vlastního života.

Rodina, která chce děti nábožensky vychovat, se také nemůže uzavírat ostatním. Láska k bližnímu, a to nejen k tomu, který je nám přímo sympatický, je specifikem křesťanů. Rakouský náboženský sociolog a teolog Paul Zullehner provedl průzkum, v němž vyšlo najevo, že mladých, kteří jsou ochotni strávit nedělní odpoledne s postiženými místo se svými kamarády, nebo finančně přispět potřebným, místo aby peníze utratili pro sebe, je mnohem víc mezi praktikujícími věřícími než mezi ateisty. Ochota pomoci, solidarita, schopnost odpustit a zodpovědnost za stvoření, to nejsou jen zapomenuté ctnosti, ale nezbytné předpoklady přežití celé společnosti.

Připravila MaŠ

POSLEDNÍ SLOVO MAJÍ DĚTI

- ☺ Při nešporách katechetka slyší: „Hospodin pomáhá svému lidu, živí nás *jadernou* pšenici...“
- ☺ Sousedka zpívá žalm: „Pane, *rozmnož nás*, a budeme spaseni!“
od katechetů

© Biskupství brněnské, Katechetické centrum, Petrov 8, 601 43 Brno
tel. 543 235 030, kl. 227, 247 nebo 257, e-mail: kc.brno@biskupstvi.cz

<http://kc.biskupstvi.cz>

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 12332.

Zpracování: Mgr. Marie Špačková, Mgr. Jitka Šebková, Iva Fukalová (ilustrace).

Jazyková korektura: RNDr. Josef Gerbrich.

S církevním schválením brněnského biskupa Mons. ThLic. Vojtěcha Cikrleho

čj. Ep/680/03 z 9. 6. 2003.

Vychází 9× do roka (během školního roku). Toto číslo bylo dáno do tisku 8. 12. 2006.